

Răspunsul coordonat la nivel european cu privire la coronavirus: Întrebări și răspunsuri

Bruxelles, 13 martie 2020

Asigurarea solidarității pe piața unică

Ce face Comisia pentru a asigura o aprovizionare adecvată cu echipamente de protecție și medicamente în întreaga Europă?

Comisia ia toate măsurile necesare pentru a asigura furnizarea adecvată de echipamente de protecție în toată Europa. Având în vedere penuria mondială actuală, Comisia a lansat, împreună cu 26 de state membre, o procedură comună accelerată de achiziții publice. Ca o plasă de siguranță suplimentară, Comisia adoptă o extindere a actului de punere în aplicare existent în cadrul mecanismului UE de protecție civilă (rescEU) pentru ca Uniunea să achiziționeze astfel de echipamente. Primele achiziții ar putea fi așadar realizate până la începutul lunii aprilie, în cazul în care statele membre aprobă propunerea. De asemenea, Comisia prezintă o recomandare privind evaluarea conformității și procedurile de supraveghere a pieței în contextul COVID-19. Aceste măsuri vizează în special ca autoritățile de protecție civilă să poată dispune de un număr sporit de echipamente individuale de protecție, cum ar fi măștile de unică folosință, chiar dacă acestea nu poartă marcajul CE, fără a ne compromite standardele de sănătate și siguranță.

Comisia este în contact cu statele membre și cu industria de profil pentru a dispune de informații fiabile cu privire la furnizarea de echipamente de protecție. Comisia a solicitat să primească săptămânal informații cu privire la stocul de echipamente individuale de protecție, capacitatea de producție disponibilă în teritoriu și nevoile care se anticipează.

De asemenea, Comisia poartă discuții cu industria de profil privind alte alternative, cum ar fi reconvertirea societăților din sectorul textilelor pentru a produce echipamente de protecție.

Cum se asigură Comisia că piața unică nu este perturbată de eventuale măsuri naționale restrictive privind echipamentele individuale de protecție?

Pe termen scurt, restricțiile s-au extins la o gamă tot mai largă de produse, începând cu echipamentele individuale de protecție și, mai recent, la medicamente. Restricțiile privind exporturile ignoră lanțurile de aprovizionare integrate. Acestea îngreunează producția de provizii esențiale prin blocarea intrărilor în anumite state membre. Se perturbă astfel lanțurile logistice și de distribuție, care se bazează pe depozitele centrale și se încurajează răspunsuri de genul stocărilor în lanțul de aprovizionare. În cele din urmă, blocajele reintroduc frontiere interne într-un moment în care solidaritatea dintre statele membre este atât de necesară și pun obstacole în calea protecției eficiente a sănătății și a vieții tuturor.

Comisia evaluează aceste măsuri în regim de urgență și discută cu statele membre modificările necesare pentru a se asigura că materialele de protecție pot ajunge la cei care au nevoie de ele. De asemenea, Comisia publică orientări pentru statele membre cu privire la modul de punere în aplicare a unor mecanisme de control adecvate pentru a asigura securitatea aprovizionării în Europa: „Orientările Comisiei privind normele UE și obiectivele comune privind măsurile de export adoptate în contextul crizei COVID-19.”

Orice măsură națională planificată care restricționează accesul la echipamente medicale și de protecție trebuie să fie discutată cu Comisia și cu celelalte state membre. Măsurile notificate Comisiei până în prezent au fost evaluate pentru a se asigura că bunurile esențiale ajung la cei care au cea mai mare nevoie de ele. Comisia tratează aceste cazuri cu prioritate și sprijină statele membre să corecteze astfel de măsuri. Unele dintre statele membre care au făcut deja primii pași în această direcție au indicat deja că acceptă solicitarea Comisiei de a modifica măsurile preconizate sau luate pentru a asigura faptul că persoanele care au cea mai mare nevoie de echipamente vitale la nivelul UE, cum ar fi personalul medical, echipele de intervenție și pacienții, dispun de acestea. Comisia urmărește toate cazurile nesoluționate. În cazul în care statele membre nu își adaptează suficient normele, Comisia va face demersurile juridice necesare.

Cum sprijină Comisia Italia în ceea ce privește furnizarea de echipamente individuale de protecție?

Comisia este pe deplin conștientă de situația critică din Italia. Răspândirea violentă a virusului a determinat lipsa actuală de echipamente medicale de protecție. Situația este agravată de faptul că mai multe state membre au adoptat sau adoptă măsuri la nivel național, cum ar fi interdicții la export, care perturbă grav lanțul de aprovizionare deja afectat. Prin urmare, Comisia a insistat ca statele membre să nu adopte sau să nu pună în aplicare astfel de măsuri naționale nespecifice și le-a solicitat acestora să coopereze pentru implementarea unei abordări eficiente la nivelul UE, bazată pe solidaritatea între statele membre.

Care sunt normele actuale ale UE privind sloturile orare ale aeroporturilor și de ce ar trebui ajustate temporar?

Conform normelor europene actuale, transportatorii aerieni care doresc să își mențină aceleași sloturi orare pentru anul următor trebuie să utilizeze cel puțin 80 % din sloturile alocate în perioada curentă de planificare, așa-numita normă „folosești sau pierzi” (*use-it-or-lose-it*).

Având în vedere diminuarea cu caracter extraordinar a cererii de pasageri, care se preconizează că va continua în următoarele săptămâni, utilizarea sloturilor orare va fi sub pragul de 80 % impus de normele UE pentru iarna 2019-2020 și vara anului 2020. În absența unor măsuri de suspendare a acestei norme în condițiile actuale, este probabil ca transportatorii aerieni să continue să efectueze „zboruri fantomă” pentru a-și proteja drepturile. Acest lucru ar exacerba pierderile financiare și ar avea un impact inutil asupra mediului.

Pentru a permite companiilor aeriene să își adapteze capacitatea, având în vedere scăderea cererii în contextul epidemiei și pentru a proteja situația financiară a companiilor aeriene, precum și mediul, Comisia a propus introducerea unei suspendări temporare a acestor norme de utilizare a sloturilor orare.

Care este perioada în care se va aplica derogarea?

Derogarea va acoperi perioada 1 martie 2020-30 iunie 2020, care poate fi prelungită dacă va fi necesar.

Au fost deja introduse astfel de măsuri în trecut?

Au fost adoptate măsuri similare în trecut, de exemplu în 2001, după tragicele atacuri din 11 septembrie, și în 2003, în timpul epidemiei de SARS.

Cum sunt afectate celelalte sectoare de transport?

Lanțurile de aprovizionare bazate pe transportul terestru au fost afectate de introducerea unor interdicții la frontierele terestre sau de restricțiile impuse conducătorilor auto. Menținerea serviciilor maritime neîntrerupte are o importanță strategică esențială pentru comerțul cu și dinspre întreaga UE, întrucât 75 % din mărfuri sosesc în UE pe mare și 30 % din comerțul intracomunitar se face prin intermediul navelor. Acest lucru este deosebit de important pentru statele membre insulare, care depind în întregime de rutele de navigație pentru a-și asigura aprovizionarea.

Este motivul pentru care Comisia coordonează cu statele membre acțiunile întreprinse pentru a asigura continuitatea fluxului de bunuri și funcționarea pieței interne. La 18 martie va avea loc o videoconferință cu toți miniștrii transporturilor pentru a se discuta și aceste aspecte, printre alte chestiuni urgente legate de transport în contextul epidemiei de COVID-19.

Ce face Comisia pentru a sprijini turismul?

Pentru a monitoriza această problemă și a evalua impacturile și riscurile, Comisia se află în contact permanent cu ministerele statelor membre responsabile de turism, cu organizațiile internaționale specializate (Organizația Mondială a Turismului a Națiunilor Unite și Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) și cu reprezentanții sectorului turismului din UE.

În plus, Comisia instituie, în cooperare cu Comisia europeană a turismului, o rețea ad-hoc de asociații europene din domeniul turismului și al călătoriilor, pentru a face schimb de informații și a evalua în timp real impactul resimțit, în scopul de a sprijini Echipa europeană de răspuns la coronavirus.

În mod concret, printre altele, Comisia a pus la dispoziția acestui sector de activitate și statelor membre o analiză juridică privind aplicarea Directivei privind pachetele de servicii pentru călătorii.

Comisia [a anunțat, la 10 martie, măsuri de sprijin sub formă de lichidități pentru salvarea IMM-urilor grav afectate](#). IMM-urile din sectorul turismului ar trebui să beneficieze de aceste măsuri, în special în statele membre în care turismul contribuie în mod semnificativ la economiile naționale.

Mobilizarea bugetului UE

Ce măsuri de asigurare de lichidități sunt propuse împreună cu Grupul Băncii Europene de Investiții?

Comisia va pune la dispoziție 1 miliard EUR din bugetul UE ca garanție pentru Fondul European de

Investiții, prin intermediul programelor sale existente, COSME și Innovfin. Cu sprijinul garanției UE suplimentare, Fondul European de Investiții va stimula băncile astfel încât acestea să furnizeze lichidități IMM-urilor și întreprinderilor cu capitalizare medie. Se preconizează că această măsură va mobiliza fonduri de capital circulant în valoare de 8 miliarde EUR și va sprijini cel puțin 100 000 de întreprinderi mici și mijlocii și de întreprinderi mici cu capitalizare medie din UE.

Cât din suma de 1 miliard EUR reprezintă fonduri noi?

Suma de 1 miliard EUR este redistribuită din anumite părți ale garanției bugetară a UE (FEIS), care a fost prevăzută pentru proiecte pe termen mai lung și pentru alte obiective. Aceste fonduri vor fi utilizate acum pentru a finanța nevoile mai urgente de lichiditate ale IMM-urilor afectate.

Cât de repede vor fi disponibile aceste măsuri de asigurare a lichidității? Trebuie modificat Regulamentul privind FEIS?

Majorarea garanției bugetare în cazul FEI poate fi pusă la dispoziție în săptămânile următoare. Băncile vor putea beneficia de lichiditățile suplimentare din aprilie 2020, astfel încât să poată spori sprijinul pe care îl vor acorda IMM-urilor. Această măsură nu necesită nicio modificare a Regulamentului privind FEIS, ci doar o modificare a acordului FEIS dintre BEI și Comisie, care se poate face rapid.

Atenuarea impactului asupra ocupării forței de muncă

Ce măsuri ia UE pentru a proteja lucrătorii afectați de coronavirus?

În măsura posibilului, trebuie să îi protejăm pe lucrătorii afectați de șomaj și de pierderea veniturilor. UE este pregătită să sprijine statele membre, dacă este posibil, în ceea ce privește atenuarea impactului asupra lucrătorilor.

Bugetul UE ajută lucrătorii să prevină și să combată șomajul, de exemplu prin intermediul fondurilor structurale. Fondul social european, în special, prin intermediul noii Inițiative pentru investiții în răspunsul la coronavirus, poate oferi un sprijin vital pentru măsurile de combatere a epidemiei de COVID-19. Poate oferi sprijin în domeniul asistenței medicale, de exemplu, pentru finanțarea echipamentelor de protecție, a dispozitivelor medicale, a măsurilor de prevenire a bolilor sau a măsurilor de asigurare a accesului la asistență medicală pentru grupurile cele mai vulnerabile. În plus, poate sprijini schemele naționale care contribuie la atenuarea impactului epidemiei, în combinație cu perfecționarea și reconversia profesională, în cursul perioadei de programare.

Comisia va accelera lucrările pentru adoptarea propunerii legislative privind sistemul european de reasigurare pentru indemnizațiile de șomaj. Această inițiativă urmărește să îi sprijine pe cei aflați în câmpul muncii și să îi protejeze pe cei care și-au pierdut locul de muncă în cazul unor șocuri de mari dimensiuni, precum și să reducă presiunea asupra finanțelor publice naționale, consolidând astfel dimensiunea socială a Europei. Sistemul va fi orientat în special către sprijinirea politicilor naționale care vizează păstrarea locurilor de muncă și a competențelor, de exemplu prin programe de reducere a timpului de lucru sau de șomaj parțial și/sau facilitarea tranziției șomerilor către un nou loc de muncă.

[Fondul european de ajustare la globalizare](#) ar putea fi, de asemenea, mobilizat pentru a sprijini lucrătorii disponibilizați și persoanele care desfășoară o activitate independentă în condițiile actualului și viitorului regulament. Suma disponibilă în 2020 se ridică la 179 de milioane EUR.

Unele state membre au introdus deja măsuri temporare, cum ar fi reducerea timpului de lucru, în paralel cu sprijinirea veniturilor, extinderea condițiilor de concediu medical și promovarea muncii la distanță. Aceste măsuri nu intră sub incidența legislației UE. Comisia are convingerea că autoritățile naționale acordă prioritate aspectelor legate de sănătatea publică.

Care este obiectivul Inițiativei UE pentru investiții în răspunsul la coronavirus?

Inițiativa pentru investiții în răspunsul la coronavirus va încerca să mobilizeze toate resursele existente din bugetul UE pentru a sprijini financiar statele membre în răspunsul lor imediat la criza generată de coronavirus și la impactul său pe termen lung. Aceasta include efectuarea unor plăți în avans, redirecționarea fondurilor de coeziune și acordarea de asistență statelor membre în canalizarea cât mai rapidă a fondurilor acolo unde este cea mai mare nevoie de bani.

Pentru a pune la dispoziție fonduri destinate combaterii crizei, Comisia propune mobilizarea rapidă a rezervelor de lichidități din fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI) – fondurile de coeziune ale UE. Astfel se vor furniza lichidități imediate pentru bugetele statelor membre. Se va contribui la utilizarea cu anticipație a fondurilor pentru politica de coeziune încă nealocate, în valoare de 37 de miliarde EUR, din cadrul programelor politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020, oferindu-se astfel investițiilor economice impulsul de care au atâta nevoie.

De asemenea, Comisia declară eligibile, în conformitate cu normele politicii de coeziune, toate cheltuielile efectuate în legătură cu criza provocată de coronavirus. Normele privind modul de cheltuire a fondurilor de coeziune vor fi aplicate cu o flexibilitate maximă, permițându-se astfel statelor membre

să utilizeze aceste fonduri pentru finanțarea acțiunilor legate de criză. Aceasta înseamnă, de asemenea, că țările vor beneficia de o flexibilitate mai mare în ceea ce privește realocarea resurselor financiare, pentru a se asigura faptul că banii sunt cheltuiți în domeniile unde este cea mai mare nevoie: sectorul sănătății, sprijinul pentru IMM-uri și piața forței de muncă.

În cele din urmă, Comisia propune extinderea sferei de aplicare a Fondului de solidaritate al UE – instrumentul UE prin care se oferă ajutor țărilor afectate de dezastre naturale – pentru a sprijini statele membre aflate în această situație extraordinară.

Obiectivul general este de a utiliza întregul portofoliu de opțiuni de finanțare din cadrul bugetului UE pentru a sprijini statele membre ale UE – cu flexibilitate maximă, sarcini administrative suplimentare minime și cât mai rapid cu putință.

În ce constă Inițiativa pentru investiții în răspunsul la coronavirus?

Inițiativa pentru investiții în răspunsul la coronavirus se asigură că statele membre pot folosi în cel mai adecvat mod bugetul UE pentru a face față efectelor conexe ale crizei provocate de coronavirus. Toate mijloacele posibile – din cadrul bugetului existent al UE – vor fi utilizate pentru a sprijini țările UE în gestionarea acestei situații fără precedent.

Inițiativa are trei elemente principale:

1) 37 de miliarde EUR pentru investiții publice europene

Pentru a direcționa rapid 37 de miliarde EUR alocate unor investiții publice europene, astfel încât să se facă față impactului crizei provocate de coronavirus, Comisia propune să nu se solicite statelor membre rambursarea prefinanțărilor neutilizate din fondurile structurale și de investiții europene pentru 2019. În mod normal, statele membre ar fi trebuit să ramburseze, până la sfârșitul lunii iunie 2020, o sumă totală de aproximativ 8 miliarde EUR reprezentând prefinanțarea pe care au primit-o în 2019 și pe care nu au utilizat-o. Acum li se va permite să păstreze aceste fonduri, ceea ce le va oferi o rezervă de lichidități în valoare de aproximativ 8 miliarde EUR, putând să accelereze astfel investițiile legate de epidemia de COVID-19.

Având în vedere ratele medii de cofinanțare din statele membre, cele aproximativ 8 miliarde EUR vor fi în măsură, în combinație cu cofinanțarea de la bugetul UE de aproximativ 29 de miliarde EUR, să atragă investiții totale din bugetul UE în valoare de 37 miliarde EUR. Această măsură nu va necesita nicio sumă de bani din bugetele naționale și va oferi lichiditățile atât de necesare pentru a salva vieți, a susține întreprinderile și multe altele. În plus, statele membre vor avea posibilitatea de a realoca fonduri într-un mod simplu, pentru o utilizare optimă a fondurilor suplimentare nealocate în cadrul politicii de coeziune, în vederea abordării crizei provocate de coronavirus acolo unde impactul este cel mai mare.

Pe lângă faptul că se va atenua povara asupra finanțelor publice ale statelor membre și se vor sprijini sistemele naționale de asistență medicală în această perioadă dificilă, măsura va ajuta statele și să își accelereze ritmul cheltuielilor de fonduri care nu au fost alocate în cadrul politicii de coeziune. Se vor crea astfel efecte pozitive generale pentru economie.

2) O flexibilitate maximă în aplicarea normelor UE privind cheltuielile

Pentru a se asigura că statele membre pot conta pe deplin pe sprijin de la bugetul UE pentru a face față crizei, Comisia propune să declare eligibile cheltuielile legate de coronavirus din cadrul fondurilor structurale. Astfel, costurile suportate în materie de asistență medicală vor fi eligibile pentru rambursare. În acest scop, statele membre vor putea:

- să utilizeze banii din Fondul european de dezvoltare regională și din Fondul social european pentru a investi în sistemele lor de sănătate: să achiziționeze echipamente medicale și de protecție, instrumente de prevenire a bolilor, de e-sănătate și medicale (inclusiv aparate de protecție respiratorie, măști și articole similare), pentru a asigura un mediu de lucru optim în sectorul medical și accesul grupurilor vulnerabile la asistență medicală;
- să utilizeze Fondul european de dezvoltare regională pentru a ajuta întreprinderile să facă față șocurilor financiare pe termen scurt legate de criza provocată de coronavirus. Aceasta ar putea include, de exemplu, capitalul circulant în cadrul IMM-urilor, acordându-se o atenție deosebită sectoarelor care sunt afectate în mod deosebit de criză;
- să utilizeze Fondul social european pentru a sprijini temporar sistemele naționale de reducere a timpului de lucru sau de șomaj parțial, care contribuie la atenuarea impactului șocului;
- să utilizeze Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime pentru a proteja veniturile pescarilor și ale fermierilor din acvacultură afectați de criză.

Având în vedere că statele membre dispun în continuare de fonduri structurale în valoare de până la 28 de miliarde EUR din pachetele financiare naționale pentru perioada 2014-2020, care nu sunt încă

alocate proiectelor, acestea vor fi în măsură să utilizeze flexibilitatea suplimentară menționată mai sus pentru a direcționa utilizarea acestei finanțări neutilizate la combaterea crizei.

În plus, Comisia va aplica normele privind cheltuielile de coeziune ale UE cu flexibilitate maximă pentru a accelera punerea în aplicare pe teren. Prin aceste măsuri, Comisia se va asigura că țările UE pot utiliza întregul portofoliu de opțiuni de finanțare din bugetul UE pentru a răspunde nevoilor actuale.

3) *Accesul la Fondul de solidaritate al UE*

Ca parte a acestei inițiative, Comisia propune includerea crizelor de sănătate publică în situațiile de urgență pe care Fondul de solidaritate al UE le finanțează. În prezent, fondul ajută statele membre în cazul unor dezastre naturale precum inundații, incendii forestiere, cutremure, furtuni sau secete.

Măsura adoptată astăzi va asigura faptul că statele membre cele mai afectate vor putea avea acces la un sprijin suplimentar de până la 800 de milioane EUR.

Comisia va fi pregătită să ofere sprijin administrativ statelor membre, dacă este necesar.

Sunt acestea fonduri noi?*

Prin intermediul Inițiativei pentru investiții în răspunsul la coronavirus, Comisia Europeană propune mobilizarea tuturor resurselor bugetare existente ale UE în domeniul coeziunii, pentru a sprijini statele membre în combaterea pandemiei de COVID-19.

Aproximativ 8 miliarde EUR au fost deja plătite statelor membre. Țărilor UE li se va permite acum să păstreze aceste fonduri pentru a acoperi toate costurile legate de coronavirus. Prin corelarea acestor fonduri cu cele provenite din fondurile de coeziune ale UE, statele membre vor putea să direcționeze o sumă de trei ori mai mare acolo unde este cea mai mare nevoie: pentru a sprijini sectorul asistenței medicale și pentru a-i ajuta pe cei care sunt cei mai afectați de criză.

Fondurile acordate vor fi în detrimentul politicii de coeziune?

Nicidecum. Punând aceste sume la dispoziție acum și într-un mod flexibil, Comisia se asigură că fondurile sunt direcționate către domeniile în care este cea mai mare nevoie de ele.

În plus, propunerea va crea condițiile necesare pentru a accelera punerea în aplicare a politicii de coeziune a UE, direcționând fondurile către domeniile în care acestea sunt cele mai necesare. Statele membre ale UE vor putea utiliza fondurile propuse pentru cofinanțarea națională a proiectelor, care, în mod normal, ar fi trebuit asigurate din bugetele naționale. Prin urmare, acest lucru va reduce stresul asupra bugetelor naționale.

Când trebuie cheltuite fondurile?

Uniunea Europeană se confruntă cu o criză fără precedent, care necesită un răspuns fără precedent.

Comisia prezintă astăzi această propunere legislativă. Având în vedere circumstanțele, Comisia solicită Parlamentului European și Consiliului să aprobe rapid această propunere, astfel încât să poată fi adoptată în următoarele două săptămâni. Amploarea provocării necesită un răspuns colectiv proporțional.

Între timp, Comisia a înființat deja un grup operativ care să coordoneze activitatea cu statele membre, să identifice nevoile precise ale acestora și să le acorde asistență. Acest grup operativ, precum și celelalte servicii ale Comisiei vor contacta imediat statele membre cele mai afectate și vor colabora cu acestea în vederea punerii în aplicare a măsurilor vizate de această inițiativă.

Obiectivul este acela de a utiliza banii în mod eficient cât mai curând posibil, cel târziu în următoarele săptămâni. Comisia va depune toate eforturile pentru a face acest lucru posibil.

Normele standard ale politicii de coeziune se aplică în continuare sau se activează clauzele de urgență?

Această propunere va fi pusă în aplicare printr-o modificare a normelor în temeiul cărora sunt cheltuite fondurile de coeziune ale UE (Regulamentul privind dispozițiile comune – RDC, Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime).

În cazul în care statele membre trebuie să își modifice programele operaționale naționale, Comisia va sprijini această activitate. Obiectivul este de a pune la dispoziție și de a cheltui rapid banii.

Cum vor fi distribuite fondurile între statele membre?

Alocările naționale vor depinde de sumele pe care statele membre trebuiau să le ramburseze Comisiei în acest an. Acestea depind de dimensiunea pachetului de coeziune și de rapiditatea punerii în aplicare.

Defalcare orientativă pe state membre a volumelor de investiții în cadrul	Milioane
--	-----------------

Inițiativei pentru investiții în răspunsul la coronavirus (CRII)*				EUR
SM	Sume care se vor pune la dispoziție ca lichidități (1)	Sume corespunzătoare din bugetul UE (2)	Investiții totale legate de lichiditățile puse la dispoziție (3)=(1)+(2)	Suma restantă din fondurile ESI***, după CRII (inclusiv cofinanțare a națională)
Bulgaria	122	690	812	546
Belgique/België	37	29	66	373
Ceska Republika	294	869	1,163	3,956
Danmark	18	20	38	47
Deutschland	328	498	826	1,906
Eesti	73	222	295	397
Ellada	355	1,421	1,776	0
España	1,161	2,984	4,145	7,086
France	312	338	650	1,311
Hrvatska	174	984	1,158	0
Ireland	1	1	3	0
Italia	853	1,465	2,318	8,945
Kypros	7	39	45	0
Latvija	118	674	792	0
Lietuva	222	1,264	1,487	0
Luxembourg (Grand-Duche)	1	1	2	0
Magyarország	855	4,748	5,603	0
Malta	9	39	48	0
Nederland	14	11	25	0
Österreich	13	6	19	25
Polska	1,125	6,310	7,435	0
Portugal	405	1,407	1,813	0
România	491	2,588	3,079	0
Slovenija	115	471	586	0
Slovenska Republika	527	1,948	2,475	146
Suomi/Finland	24	24	48	349
Sverige	23	23	46	460

Subtotal UE-27:	7,678	29,073	36,751	25,546
United Kingdom**	244	311	555	2,408
TOTAL:	7,922	29,384	37,306	27,954

* Cu excepția programului Interreg. Fondurile ESI vizate: FEDR, FC, FSE și YEI, FEPAM

** În conformitate cu Acordul de retragere, RDC i se aplică Regatului Unit până la încheierea programului.

*** Pentru SM care nu au sume restante, acest lucru se explică printr-o rată de selecție a proiectelor de aproape 100 % sau peste acest procent anterior CRII.

Sprijinul din partea Fondului de solidaritate al UE va fi decis de la caz la caz.

Ce înseamnă numerele din diferitele coloane?*

Tabelul are patru coloane:

- **Prima coloană** conține sumele de prefinanțare necheltuite din fondurile de coeziune ale UE pe care statele membre ar trebui, în mod normal, să le ramburseze la bugetul UE până la sfârșitul lunii iunie 2020.
- **A doua coloană** reprezintă cofinanțarea de la bugetul UE care ar fi disponibilă în cazul în care – conform recomandărilor Comisiei – sumele din prima coloană ar fi utilizate pentru finanțarea răspunsului la coronavirus. Raportul dintre prima și a doua coloană variază de la un stat membru la altul, deoarece și ratele de cofinanțare diferă de la o țară UE la alta. De fapt, acestea depind de prosperitatea relativă a statelor membre ale UE.
- **A treia coloană** reprezintă pur și simplu suma primelor două coloane. Aceasta reflectă cuantumul total al bugetului UE pe care statele membre îl pot folosi să combată coronavirusul, fără fonduri suplimentare noi din partea trezoreriilor lor naționale.
- **Ultima coloană** reprezintă alocările neutilizate din domeniul coeziunii pentru fiecare stat membru, în plus față de sumele indicate în a treia coloană. Având în vedere că acesta este ultimul an al actualului buget pe termen lung al UE (2014-2020), sumele variază mult de la o țară la alta. După cum se poate observa în tabel, unele state membre – de exemplu, Italia și Spania, care sunt în prezent cele două țări UE cele mai afectate de coronavirus – au încă sume neangajate semnificative pe care se pot baza în aceste circumstanțe extraordinare.

În ansamblu, sumele aflate la dispoziția țărilor UE sunt semnificative și ar trebui să ofere sprijinul atât de necesar în perioada crizei provocate de coronavirus.

Înseamnă că sumele nu reflectă nevoile reale ale statelor membre?

Comisia Europeană a elaborat și a propus Inițiativa pentru investiții în răspunsul la coronavirus pentru a interveni imediat, având în vedere caracterul urgent al situației.

În acest scop, instrumentul propus urmărește utilizarea optimă a resurselor existente de care dispune în prezent politica de coeziune a UE. Prin urmare, sumele din cadrul inițiativei corespund fondurilor de coeziune ale UE pe care statele membre nu le-au utilizat. Elaborarea și lansarea unui instrument specific și mai bine direcționat ar dura mai mult timp, ceea ce nu ar avea o valoare adăugată în condițiile actuale. Având în vedere nevoile de finanțare semnificative din toate statele membre, precum și evoluția rapidă a situației în care, în toate statele membre, cazurile de infectare cu coronavirus se înmulțesc rapid, Comisia are convingerea că resursele vor fi extrem de relevante în toate statele membre.

De ce inițial au fost anunțate 25 de miliarde EUR, iar acum se discută despre 37 de miliarde EUR?

Este o veste bună că, în cadrul Inițiativei pentru investiții în răspunsul la coronavirus, statele membre vor avea acces la mai multe fonduri decât s-a anunțat inițial.

Sumele menționate la momentul primului anunț reprezentau estimări inițiale conservatoare pentru ansamblul UE, care s-au bazat, parțial, pe calculul ratei medii de cofinanțare pentru politica de coeziune în întreaga UE.

Cifrele finale au la bază date validate pentru fiecare stat membru în parte și iau în considerare, de exemplu, rata de cofinanțare efectivă a fiecărui stat membru.

Utilizând cifre exacte și validate, a fost posibil să se ajungă la o sumă totală considerabil mai mare decât cea estimată inițial.

Statele membre vor trebui să ramburseze aceste aproximativ 8 miliarde EUR anul viitor?

Cum se va întâmpla în practică?

Cele aproximativ 8 miliarde EUR reprezintă fonduri pe care statele membre ar trebui, în mod normal, să le ramburseze la bugetul UE până la sfârșitul lunii iunie 2020. Comisia propune acum ca țările UE să păstreze aceste fonduri cel puțin până în 2025, când va începe să încheie programele din cadrul bugetului UE pe termen lung pentru perioada 2014-2020. Statele membre nu vor trebui să ramburseze fondurile cu condiția ca acestea să fie cheltuite integral, în conformitate cu normele relevante.

Prin intermediul acestor fonduri, Comisia va pune la dispoziția statelor membre o injecție uriașă de lichidități, într-o perioadă fără precedent. Aceste fonduri le vor permite țărilor UE să utilizeze mai ușor fondurile de coeziune pentru acțiunile legate de coronavirus. De asemenea, astfel se va asigura faptul că statele membre absorb la maximum fondurile de coeziune puse la dispoziție.

Ajutoare de stat

Cum pot statele membre să sprijine întreprinderile afectate de epidemia de COVID-19, în conformitate cu normele UE privind ajutoarele de stat?

- Sprijinul financiar din partea UE sau din fondurile naționale acordate serviciilor de sănătate sau altor servicii publice pentru soluționarea situației legate de COVID-19 nu intră în domeniul de aplicare al controlului ajutoarelor de stat. Același lucru este valabil și pentru orice sprijin financiar public acordat direct cetățenilor. În mod similar, măsurile de sprijin public aflate la dispoziția tuturor întreprinderilor, cum ar fi, de exemplu, subvențiile salariale și suspendarea plăților impozitului pe profit și a taxei pe valoarea adăugată sau a contribuțiilor sociale, nu intră sub incidența controlului ajutoarelor de stat și pot fi luate fără a fi necesară aprobarea Comisiei în temeiul normelor UE privind ajutoarele de stat. În toate aceste cazuri, statele membre pot acționa imediat.

Atunci când se aplică normele privind ajutoarele de stat, statele membre pot concepe măsuri de ajutor ample pentru a sprijini anumite întreprinderi sau sectoare care suferă de pe urma consecințelor epidemiei COVID-19, în conformitate cu cadrul existent al UE privind ajutoarele de stat. În acest sens:

- normele UE privind ajutoarele de stat, bazate pe articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, permit statelor membre să răspundă nevoilor acute de lichidități și să sprijine întreprinderile care se confruntă cu riscul falimentului din cauza epidemiei de COVID-19;
- articolul 107 alineatul (2) litera (b) din TFUE permite statelor membre să despăgubească anumite întreprinderi sau anumite sectoare (sub formă de scheme) pentru daunele cauzate în mod direct de evenimente excepționale, cum ar fi cele cauzate de epidemia de COVID-19;
- această măsură poate fi completată de o varietate de măsuri suplimentare, cum ar fi cele adoptate în temeiul [Regulamentului de minimis](#) și al [Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare](#), care pot fi, de asemenea, instituite imediat de statele membre, fără implicarea Comisiei.

Cât va dura până când Comisia va aproba măsurile de sprijin planificate de statele membre?

Comisia a instituit toate facilitățile procedurale necesare, astfel încât procesul prin care va aproba măsurile de sprijin notificate de statele membre să fie cât mai rapid. În special:

Acolo unde va fi necesar, deciziile referitoare la măsurile privind ajutoarele de stat notificate complet de statele membre se vor lua în câteva zile.

Comisia a creat o casuță poștală electronică și un număr de telefon dedicate pentru a acorda asistență statelor membre cu privire la orice întrebare pot avea.

Comisia este pregătită să pună la dispoziție modele bazate pe decizii anterioare privind posibilitățile de a acorda ajutor întreprinderilor în conformitate cu normele UE existente privind ajutoarele de stat.

Există norme speciale aplicabile situațiilor deosebit de critice, cum ar fi cea cu care se confruntă Italia în prezent?

În cazul unor situații economice deosebit de grave, cum ar fi cea cu care se confruntă Italia în prezent, normele UE privind ajutoarele de stat permit statelor membre să acorde sprijin pentru remedierea unei perturbări grave a economiei. Acest lucru este prevăzut la articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE. Comisia este pregătită să colaboreze cu Italia în ceea ce privește măsurile suplimentare care ar putea fi necesare în acest sens.

Evaluarea Comisiei cu privire la faptul că alte state membre ar suferi același impact economic grav este în desfășurare. Comisia monitorizează în mod constant situația din UE, în strânsă colaborare cu statele membre.

De asemenea, Comisia pregătește un cadru juridic special cu un set concret de măsuri de sprijin flexibile care ar putea fi aplicate în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE în caz de nevoie. Un cadru similar a fost adoptat în trecut pentru a răspunde crizei financiare din 2008.

Sectorul bancar

Care este rolul sectorului bancar în contextul declarațiilor Băncii Centrale Europene (BCE) și ale Autorității Bancare Europene (ABE)?

Băncile din UE sunt bine capitalizate și au rezerve de lichidități care pot fi utilizate pentru a combate impactul epidemiei de COVID-19. Întrucât băncile au un rol esențial în finanțarea gospodăriilor și a întreprinderilor din UE, este esențial ca acestea să poată continua să furnizeze lichidități în economie.

Comisia salută măsurile luate de statele membre pentru a oferi garanții menite să sprijine întreprinderile. De asemenea, Comisia salută declarațiile făcute de ABE și de mecanismul unic de supraveghere (MUS) și solicită flexibilitate în aplicarea cadrului prudential (și anume, rezervele de capital și de lichidități, inclusiv orientările din cadrul pilonului 2), precum și o reducere a cerințelor privind structura pilonului 2. Invităm autoritățile de supraveghere să adopte o abordare coordonată și să utilizeze pe deplin flexibilitatea oferită de cadrul de supraveghere al UE.

Utilizarea flexibilității depline a cadrului bugetar european

Cum intenționează Comisia să permită statelor membre să utilizeze pe deplin flexibilitatea oferită de cadrul bugetar european?

Comisia va utiliza pe deplin flexibilitatea existentă în cadrul bugetar al UE pentru a ajuta statele membre să combată criza.

Pactul de stabilitate și de creștere include ipoteza unui impact bugetar negativ în urma unui eveniment neobișnuit, cum ar fi această pandemie. Acesta se referă atât la efectele provocate de creșterea economică mai lentă, cât și la cheltuielile suplimentare legate de combaterea epidemiei.

În cele din urmă, Comisia este pregătită să propună Consiliului să activeze clauza derogatorie generală pentru a permite un sprijin mai general al politicii fiscal-bugetare. Această clauză, în cooperare cu Consiliul, ar suspenda ajustarea bugetară recomandată de Consiliu în cazul unei recesiuni economice grave în zona euro sau în UE în ansamblul său.

Cum se va aplica acest lucru în practică? Care sunt etapele următoare?

Comisia consideră că flexibilitatea de a ține cont de „evenimentele neobișnuite, aflate în afara controlului guvernului” este aplicabilă situației actuale, ceea ce le permite statelor membre să se abată temporar de la ajustările bugetare necesare.

Statele membre pot depune o cerere de flexibilitate în cadrul programelor de stabilitate, în care să își prezinte planurile fiscal-bugetare pentru următorii trei ani. Programele de stabilitate vor fi prezentate în aprilie 2020. Comisia va efectua o evaluare preliminară a acestor cereri în temeiul „clauzei privind evenimentele neobișnuite”, odată ce acestea vor fi înaintate. În evaluarea sa, Comisia va ține cont de necesitatea ca statele membre să pună în aplicare măsuri urgente pentru a menține sub control epidemia, pentru a reduce presiunea asupra sistemelor de asistență medicală și pentru a contracara consecințele socioeconomice negative ale epidemiei.

Recomandările specifice fiecărei țări formulate de Comisie, care urmează să fie emise mai târziu în această primăvară, vor ține seama și de cele mai recente evoluții economice, adaptând eforturile fiscal-bugetare care trebuie întreprinse de statele membre atunci când este necesar pentru a ține seama de situația economică.

Prin urmare, eforturile fiscal-bugetare recomandate vor lua în considerare situațiile specifice fiecărei țări, inclusiv deteriorarea activității economice, cheltuielile excepționale și măsurile de salvare specifice.

Recomandările specifice fiecărei țări vor trebui aprobate de Consiliu.

Ce cheltuieli ar putea fi facilitate prin intermediul acestei flexibilități?

Comisia este conștientă de costurile semnificative pe care le vor suporta statele membre pentru a pune în aplicare măsurile necesare menite să mențină sub control pandemia, să sprijine sistemele de asistență medicală și să contracareze consecințele socioeconomice negative ale epidemiei.

Cheltuielile cu măsurile imediate de menținere sub control a epidemiei se pot referi, de exemplu, la furnizarea de echipamente medicale, la mărirea capacității spitalelor, la măsuri de protecție civilă și la campanii de informare.

Cheltuielile ar putea fi direcționate, de asemenea, către acordarea de sprijin lucrătorilor, în special persoanelor care desfășoară activități independente și întreprinderilor din anumite sectoare și domenii de activitate care se confruntă cu perturbarea producției sau a vânzărilor și care, prin urmare, sunt afectate de lipsa lichidităților, în special IMM-urile.

Există preocupări la nivelul Comisiei în sensul că flexibilitatea acordată va crea riscuri pentru sustenabilitatea finanțelor publice?

Prima prioritate a Comisiei este de a utiliza toate instrumentele pe care le are la dispoziție pentru a proteja bunăstarea cetățenilor și pentru a se asigura că există un răspuns imediat și efectiv la epidemia de coronavirus la toate nivelurile. Acesta este motivul pentru care Comisia va sprijini statele membre să utilizeze flexibilitatea totală prevăzută în cadrul bugetar în scopul de a pune în aplicare măsurile urgente necesare pentru a menține sub control epidemia de coronavirus și pentru a atenua efectele socioeconomice negative ale acesteia. Acest lucru ar trebui să conducă, în schimb, la o redresare economică mai rapidă, limitând astfel riscurile la adresa sustenabilității finanțelor publice pe termen mai lung.

Normele noastre fiscal-bugetare și cadrul nostru de guvernare economică sunt bine echipate pentru a face față impactului pandemiei, fără a pune în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

Uniunea economică și monetară a Europei a fost revizuită în mod substanțial de la criza economică și financiară. Prin urmare, suntem în măsură să luăm măsurile necesare pentru a oferi un răspuns eficient la această criză, menținând în același timp stabilitatea macroeconomică.

Comisia va continua să monitorizeze îndeaproape evoluția situației și este pregătită să ia măsuri suplimentare în strânsă coordonare cu statele membre și cu BCE.

*Actualizat la 18.3.2020

QANDA/20/458

Persoane de contact pentru presă:

[Eric MAMER](#) (+32 2 299 40 73)

[Dana SPINANT](#) (+32 2 299 01 50)

[Vivian LOONELA](#) (+32 2 296 67 12)

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

Întrebări din partea publicului larg: [Europe Direct](#) la numărul de telefon [00 800 67 89 10 11](#) sau prin [email](#)